

Kontrakt v poradenském vztahu s dítětem, s osobou blízkou

Navazuje na diagnostiku
problémového chování – přechází do
intervenční fáze

Kontrakt – signalizuje možnost změny, ukazuje směr cesty změny zavazuje účastníky k úsilí

- Oficiální dokument – formální data, úprava
- Předmět dohody – 1 – 3 problémy
- Účastníci dohody – přesně vyjmenovat
- Konkrétní závazky
 - o změně
 - o času
 - o způsobech kontroly
 - o vyhodnocení dodržení kontraktu
 - o odměnách a sankcích

Účel

- umožní žákovi zapamatovat si pravidla
- v dítěti roste pocit úspěšnosti
- povzbuzují sebedůvěru – vlastní ovlivňování
- podporují vědomí úspěchu a vnitřní motivaci - vědomí vlastního já
- motivují dítě i v případě, že je pokrok pomalejší
- zvyšují důvěru mezi žákem a pedagogem
- dávají možnost soustředit se na konkrétní kladné chování a postoje
- pomáhají zlepšovat chování ve slabších dnech
- povzbuzují všechny účastníky procesu
- učí žáky k zodpovědnosti
- umožní žákovi okamžitou zpětnou kontrolu o tom, jaké výsledky dosahuje
- smlouvy znázorňují, kam dítě pokročilo
- poskytuje kontrolu i rodičům
- motivují i pedagoga

Šest základních principů

- Respekt
- Rámec – administrativní detaily: časový a finanční rámec (kdy, kde, jak často se budeme setkávat), způsob práce, práva a povinnosti všech účastníků, formální provedení smlouvy
- Profesionalita
- Cíl uzavření smlouvy – proč byla smlouva uzavřena, čeho chtějí jednotlivý činitelé dosáhnout a jak vědí, že jsou toho schopni
- Strategie – proces intervence - jak hodlají účastníci dosáhnout vytyčeného záměru, jakým způsobem budou kooperovat?
- Perspektiva – co se zemní jejím naplněním

3P dimenze

permission – uvolnění, protection - ochrana, potency - moc

- Uvolnění – nabídka šance osvobození od stigma
- Ochrana – bezpečí
- Moc – odpovědnost za řízení svého chování

Postupy - průvodce

- **Výběr** jednoho problému
- Problém, u nějž se dá předpokládat, že **náprava** bude úspěšná
- **Diskuse a vyjednávání** výběru se žákem
- **Pojmenování** problému, který chceme napravit – verbalizace problému musí přesně vyjadřovat, co chceme odstranit
(v čase nebo frekvenci)

Otázky diskuze a vyjednávání

- Čeho chci dosáhnout?
- Jak poznám, že jsem byl úspěšný a dosáhl toho?
- Co nastane potom, až toho dosáhnu?
- Jaké jsou první kroky k úspěchu?
- Co budu dělat?
- Co očekávám od učitele a rodiče?
- Co smím? (omezení daná Rodičem)
- Co bych musel? (nabídka Rodiče)
- Jak úspěchu vlastně bráním? (chování rebelujícího Dítěte)

Kontrakt a tabulky

- **Tabulka – dává přehled očekávaného chování, pomáhá udržet pozornost**
 - vytvářet společně s dítětem
 - nepřepřehňovat problematickými rysy chování
 - stručnost
 - srozumitelnost

Tabulka pozitivní chování

Chování

- dával jsem pozor
- hlásil jsem se
- počkal jsem, až budu vyvolán
- mluvil jsem slušně
- byl jsem včas připraven na hodinu
- se spolužáky jsem si povídal
- udělal jsem si radost

Bodové hodnocení četnosti

Jméno žáka

Jméno učitele

Týden

Chování	po	út	st	čt	pá
dával jsem pozor					
hlásil jsem se					
počkal jsem, až budu vyvolán					
mluvil jsem slušně					
byl jsem včas připraven na hodinu					
se spolužáky jsem si povídal					

Smlouva_1

Petr se zavazuje

- 1. Chodit pravidelně do školy
- 2. Řešit konflikty a hádky bez násilí
- 3. Každý den napsat hodnocení svého chování

Pan učitel Novák se zavazuje

- 1. Každý den hodnotit Petrovo chování
- 2. Chválit Petra za dobré řešení konfliktů
- 3. Informovat ostatní o zlepšeném chování po 3 týdnech plnění smlouvy.

Podpis obou účastníků, popř. rodičů:

Datum:

Smlouva_2.

Třída

Dohoda č.

V týdnu od – do:

Pokud to udělám, dostanu:

S výše uvedenými podmínkami souhlasíme.

Učitel

Student

Datum

Co udělám:

Svědék

Smlouva_3

Toto je smlouva mezi Františkem P. a učitelem V.P.

- Podmínky smlouvy jsou následující:
- Student udělá:
- Na oplátku, učitel udělá:
- Za těchto stanovených podmínek
1..... 2..... 3.....
- Tato dohoda je považována za neplatnou, pokud student nesplní stanovené podmínky.
- Tato dohoda bude přezkoumána dne ...

Podpis studenta

Podpis učitele

Formativní účinek smluv

- Musí poskytovat zpětnou vazbu – podmínkou je vyhodnocování účinku opatření
- Průběh vyhodnocování
 - místo a čas podle dohody uvedené ve smlouvě
 - účastníci – žák, učitel, *rodiče*
 - aktivně je zapojen žák – sám hodnotí
 - učitel je facilitátor
 - rodiče i žák
 - příjemci signálu o změně
 - dostávají inspiraci pro perspektivní cestu a strategie
 - písemný závěr jednání – podklad pro další postupy

Aktivity a otázky k diskusi

- 1. Najděte si partnera a přiďte mu roli studenta
- Já jako učitel vytvořím smlouvu a snažím se dělat, to co bych dělal ze studentem při problému:
 - a) chození za školu;
 - b) nedělání si domácích úkolů;
 - c) vyzývavé až agresivní signály v chování
- 2. Napiš 3 různé smlouvy
 - a) první stupeň (použit malůvky)
 - b) druhý stupeň
 - c) střední školy

3